

Att tolerans är en förutsättning för demokrati ifrågasätter vi knappast i dagens Sverige. Vi ser tolerans som en garant mot auktoritära och förtryckande styrelseskick. Men en förändrad arbetsmarknad, globalisering och teknologisk utveckling har bidragit till att öka de ekonomiska klyftorna och därmed också misstron mellan grupperingar och en polarisering mellan stad och land, infödda och nyanlända, världsmedborgare och kulturkonservativa. Med det följer diskussionen om relationen mellan individ och kollektiv i vår tid. Hur kan vi värna tolerans, ett öppet demokratiskt samhälle och samtidigt insistera på det vi tror är sant, rätt och gott?

UPPSALA
UNIVERSITET

DET SÅRBARA VI-ET

6 dec, ett heldagsseminarium om tolerans och demokrati

Seminarier har sin bakgrund i *Projekt Simone Weil*, en scenkonstföreställning som spelades under hösten 2018 i Stockholm. Seminariet "Det sårbara vi-et" syftar till att fördjupa de frågor som föreställningen väckte hos både publik och medverkande.

Dagen börjar med aktuell empirisk forskning om hur toleranta attityder genereras i diametralt olika samhälleliga och kulturella kontexter runtom i världen. Seminariet leder över till frågeställningar om hur individen kan förhålla sig till kollektivet.

Eftermiddagens teman och frågeställningar utgår bland annat från den franska tänkaren och aktivisten Simone Weil. "Förnuftet är på förhand besegrat så snart uttrycket av en tanke föregås av det lilla ordet 'vi' – antingen det uttalas eller underförstås. Och när förnuftet förmörkas råkar kärleken till det goda inom kort på villovägar" skrev Simone Weil i boken *Att slå rot*.

I upplysningsfilosofin är tanken om människans frihet central, men också respekten för att samtal och beslut skall baseras på rationalitet och kunnande, inte "tyckanden" och känslor. Hur tar en människa sig själv, sina idéer och handlingar på allvar när hon samtidigt ska behålla respekten för "den andre"? Vad är individens ansvar?

ARRANGÖRER I SAMVERKAN

Forskningsprogrammet ENGAGING VULNERABILITY
Teater Schahrazad
Newmaninstitutet

TID OCH PLATS

Fredagen den 6 december, kl 10:15–16:00,
Humanistiska Teatern, Uppsala universitet.
Tillgänglighet, se: <https://www.uu.se/om-uu/humanistiska-teatern/>

MODERATOR

Sharon Rider

Professor i filosofi, Uppsala universitet; bitr forskningsledare för Engaging Vulnerability.

MEDVERKANDE

Hans Andersson

Konstnär

Maria Ericson

Regissör, skådespelare Teater Schahrazad

Stellan Larsson

Dramaturg Teater Schahrazad

Kim Solin

Docent, Uppsala universitet

Harald Svensson

Pianist, kompositör

Göran Torrkulla

Filosof, Åbo Akademi, skribent och bildkonstnär

Sten Widmalm

Professor i statsvetenskap, Uppsala universitet

Christine Zyka

Vice rektor på Newmaninstitutet

PROGRAM

FÖRMIDDAG: "TOLERANS OCH DEMOKRATI"

- 10:15–10:20** Välkommen!
- 10:20–10:30** **INLEDANDE MUSIK** av HARALD SVENSSON.
- 10:30–11:05** **VILLKOR FÖR DEMOKRATIN OCH DET OFFENTLIGA SAMTALET—OM TOLERANS, RÅDSLOR OCH KONFORMISM**
STEN WIDMALM, professor i statsvetenskap, Uppsala universitet, forskar om hur tolerans mellan människor kan stärkas och vidmakthållas och därmed också demokratin. Hur skapas ett klimat där den enskildes rätt att yttra sig och framföra åsikter – även sådana som vi djupt ogillar – respekteras?
- 11:05–11:20** Samtal
- 11:20–11:30** **"THE BOOK OF SIR THOMAS MORE"**, monolog av William Shakespeare.
Introduktion av dramaturgen **STELLAN LARSSON**. Skådespelare, **MARIA ERICSON**.
- 11:30–12:05** **WEIL OM UPPMÄRKSAMHET OCH ARENDT OM TÄNKANDE: NÅGRA JÄMFÖRELSE**
KIM SOLIN, docent i filosofi, verksam vid Uppsala universitet, som bl.a. har skrivit *Mathematics and Religion: On a Remark by Simone Weil*. Han har också publicerat en understreckare i SvD med titeln: "Den förlorade konsten att förlora sig i läsning"
- 12:05–12:20** Samtal
- 12:20–13:15** Lunchpaus

EFTERMIDDAG: "HAV MODET ATT ANVÄNDA DITT EGET FÖRSTÅND" (IMMANUEL KANT)

- 13:15–13:50** **KONSTENS STYRKA I TIDER AV ROTLÖSHET**
CHRISTINE ZYKA, Vice rektor på Newmaninstitutet, disputerade 2013 vid Université Catholique de Lyon med avhandlingen *L'art et le Beau. Simone Weil et l'esthétique*.
- 13:50–14:05** Samtal
- 14:05–14:15** **PROJEKTIONER** av konstnären **HANS ANDERSSONS** bilder. Med musik och text.
- 14:15–14:35** Kaffe
- 14:35–15:10** **OM SIMONE WEILS KRITIK AV RÄTTIGHETSBEGREPPETS FÖRETRÄDE I VÅR TANKETRADITION. EN ESSÄISTISK TEMATISERING**
GÖRAN TORRKULLA, filosof, Åbo Akademi, skribent och bildkonstnär, talar om förhållandet mellan filosofi, moral och politik.
- 15:10–15:25** Samtal
- 15:25–15:35** Kort paus
- 15:35–16:00** **PANEL: KIM SOLIN, GÖRAN TORRKULLA, STEN WIDMALM och CHRISTINE ZYKA.**
Moderator: **SHARON RIDER**.

KVÄLL: FILMVISNING PÅ NEWMANINSTITUTET

- 17:30–18:45** *An encounter with Simone Weil*, dokumentär av Julia Haslett, filmvisning och samtal med **CHRISTINE ZYKA**. Lokal: Newmaninstitutets aula, Slottsgränd 6, Uppsala.